

Q&A – National tilskud til vandløbsrestaurering 2021-01

I dette dokument besvares de spørgsmål, som er indkommet i forbindelse med de 2 informationsmøder vedr. den nationale tilskudsordning til vandløbsrestaurering. Møderne blev holdt hhv. den 11. marts og den 27. april 2021.

Spørgsmål fra informationsmødet den 27. april

Det kan være et problem, at man ikke kan "view'e" de forskellige faner uden udfyldning. På den måde har man ikke en chance for at vide hvilke informationer, som er nødvendige. Det var en klar fordel ved sidste års "fysiske" ansøgning.

På hjemmesiden ligger der et print af alle de spørgsmål, som I kan blive mødt med i den digitale selvbetjeningsløsning - både forundersøgelse og realisering. Så I kan godt få den fulde oversigt, inden I går ind i systemet.

Skemaet kan findes her: <https://mst.dk/natur-vand/vandmiljoe/tilskud-til-vand-og-klimaprojekter/vandlobsrestaurering-national-ordning/> under fanen 2021, "hvordan søger jeg tilskud".

Desuden er det i det digitale ansøgningsskema muligt, at folde de forskellige faner ud ved at svare ja (så de åbner), og så derefter gå tilbage i ansøgningsskema og svare nej, hvis ansøger ønsker at ændre svaret.

Hvor lang er jeres sagsbehandlingstid? Hvornår forventer man at få tilsagn?

Vi forventer en sagsbehandlingstid på ca. 3 mdr.

Kan man søge 'forundersøgelingsprojekt' til at teste et nyt virkemiddel?

Nej, vi giver desværre kun tilskud til de 11 virkemidler, som fremgår af bekendtgørelse til national tilskudsordning.

Jeg har lige modtaget en forundersøgelse i udkast med besked om, at jeg bør søge om udskiftning af virkemiddel. Kommer I også ind på hvordan man søger om det?

Ikke umiddelbart - vi har et skema til udskiftning af virkemiddel, som du kan finde på hjemmesiden vandprojekter.dk. Når skemaet er udfyldt, sender du den til vandprojekter@mst.dk.

Når jeg skal søge om en punktbaseret "ROS-22", skal jeg så angive det, eller selve vandområde ID'et som er o9009? Reelt søger jeg kun om fjernelse af fysisk spærring på den punktbaserede indsats.

Du skal angive selve vandområde nr. o9009. Du vil senere i selvbetjeningen skulle indskrive spærrings ID'et.

Det virker til, at der er mange fordele i den nye proces. Hvis man har tilsagn til realiseringsprojekter (som ikke er opstartet endnu), er det da muligt at "skifte" ordning?

Det vil vi ikke anbefale. Det er muligt, men der bør være en rigtig god grund til det. Dels kan det betyde, at der er andre projekter, der får et afslag, hvis der søges over den økonomiske ramme, og dels vil det betyde dobbeltarbejde for både ansøger og Miljøstyrelsen. Der er heller ikke garanti for, at I vil opnå tilsagn i denne ansøgningrunde, hvis der fx skal prioriteres på grund af overansøgning.

Skal vi forstå det således, at der ikke bliver et ansøgningsvindue i efteråret 2021?

Der er kun planlagt 1 runde i år.

Jf. vejledningens s 18, må kommunens entreprenørafdeling lønnes via tilskuddet. Betyder det at vores folk må stå for fx. genåbning af rørlægninger?

Ja, det må de gerne. Men vær opmærksom på, at medmindre opgaven er sendt i udbud, vil det kun være muligt at opnå tilskud til løn og ikke udgiften til maskinparken.

Er det muligt at få flere "tegn" til at indtaste "Projektresumé" i det digitale ansøgningssystem? Lige nu skal det holdes under 500 tegn, hvilket er meget lidt, når man skal beskrive formål, aktiviteter, effekter, vandområdenavn, restaureringstyper og længde.

Ja, fra næste uge bliver tegn begrænsningen ændret til ca. 1000 tegn.

I jeres nyhedsbrev fra den 15-04-2021, står der at perioden er fra den 15. april til den 1. juli? Men nu siger I den 1. juni?

Det er meget uheldigt. Ansøgningsrunden lukker den 1. juni, hvilket også fremgår af vejledningen og vores hjemmeside. Ansøgningsrunden lukker den 1. juni, så det er muligt for kommunerne at komme i gang med projekter i år.

Er der størrelsesbegrænsning til vedhæftede filer i ansøgningskemaet

Det må komme an på en prøve. Vi har ikke oplevet det endnu, og der er 16 ansøgninger, der allerede er gået igennem. Vi kender ikke, den nøjagtige størrelsesbegrænsning, men den er høj.

Er reference-excelarket ændret siden efteråret?

Ja, der er et nyt referencebilag tilgængelig på hjemmesiden. Der er mulighed for at søge i alle typologier i år, derfor er referencebilaget andeledes.

Er det muligt at rette i en indsendt ansøgning?

Nej, desværre. Tag som udgangspunkt kontakt til os for at høre, om vi i fællesskab kan rette op på en rettelse. Det vil være muligt i en del tilfælde. I værste fald er I nødt til at lave en ny ansøgning. Efter 1. juni, når ansøgningsrunden lukker, vil det dog IKKE være muligt at ændre i det ansøgte beløb.

Betragtes selve restaureringstilladelsen (typisk fra os selv) som myndighedstilladelse (når vi udfylder ansøgningen)?

Ja, men det er først et krav, at i dokumentere den på udbetalingstidspunktet.

Hvad med detailprojekt, der er udført i forbindelse med forundersøgelsen. Kan/skal man ikke vedhæftet den?

Jo, det skal I. Jeg håber også, at det er muligt i systemet (det følger vi lige op på). Der kommer nogle rettelser i systemet den 29. april. Hvis I ønsker at indsende ansøgningen inden den 29. april, må vi bede jer om at lægge forundersøgelse og detailprojektering samt eventuelle relevante bilag sammen i én samlet pdf eller én zip-komprimeret fil.

Skal vi bruge den digitale ordning, hvis vi skal søge om udbetaling på national ordning, som er fra 2019?

Nej, tilsagn givet i 2020 afsluttes uden om den digitale løsning via mail, som sendes til vandprojekter@mst.dk. Den Nationale ordning fandtes dog ikke i 2019. Hvis tilsagnet er fra 2019, kunne det muligvis være et tilsagn givet af Fiskeristyrelsen. Hvis du er i tvivl om hvilket regelsæt, der er gældende for dit konkrete tilsagn, kan du evt. kontakte os på vandprojekter@mst.dk, eller du kan kontakte Fiskeristyrelsen (tilskud@fiskeristyrelsen.dk).

Kan man få tilsagn til projekter, der kun som delmål giver målopfyldelse? Hvis problemet både er de fysiske forhold men også vandets kemiske forhold f.eks. spildevand?

Hovedreglen er, at et projekt skal give målopfyldelse på baggrund af en vurdering af forbedringen i vandområdet som helhed. Mindre dele af vandområdet kan være påvirket, men vandområdet som helhed skal forbedres så vandområdet samlet har målopfyldelse. Dette har været præmissen for vandrådenes arbejde, som har prioriteret indsatserne for VP2 (fraregnet overførte VP1-indsatser). I de situationer, hvor en forundersøgelse viser, at et projekt mod forventning ikke giver målopfyldelse ved anvendelse af det i indsatsbekendtgørelsens angivne indsats, er der mulighed for at udskifte virkemidlet til et andet ved ansøgning til Miljøstyrelsen. Vær i den forbindelse opmærksom på, at der ikke kan skiftes til en indsats med en dyrere referenceværdi.

I forhold til spildevandsindsatser er der ikke krav om samtidighed mellem den fysiske indsats og spildevandsindsatsen. Krav om gennemførelse af den fysiske indsats som angivet i indsatsbekendtgørelsen gælder således uanset der er gennemført/brug for en spildevandsindsats eller ej.

Beregnes løn som under EHFF eller er der en ny metode til beregning af timelønnen?

Løn beregnes ikke som på EHFF. Vi har ikke lønkategorier men i stedet gives der tilskud til den faktiske timeløn.

Timeløn i EHFF indeholdt pension, ATP osv. Hvordan beregnes den i disse projekter?

Løn må indeholde: Ferieberettiget løn, arbejdsgivers betalte pensionsudgift, arbejdsgivers betalte ATP-udgift, arbejdsgivers betalte udgifter til andre lønrelaterede omkostninger (f.eks. barselsfonden, flexfonde) og feriepenge optjent under ansættelsen på projektet. Hvis du fx tager udgangspunkt i din december-lønseddel, kan du finde din timeløn ved at summere alle de ovenstående kategorier og så dividere med årsværket. Hvis der opstår tvivl er I altid velkomne til at skrive eller ringe.

Vi har 2 store spærringer med indskudte søer fra gammel vandkraft. Løsninger er så dyre, at det er 100% urealistisk at få tilskuddet via de her ordninger (10-15 mio kr samlet). Er det så bare ærgerligt for kommunen - hvis problemerne er store nok, så skal vi selv betale? Også selv om Vandråd anbefaler at de udføres.

Vi er klar over, at de er udfordringer med visse konkrete projekter. Der er ikke nogen forventning om, at kommunerne selv skal betale for de indsatser, som ikke kan opnå tilsagn. Hvis der ikke kan opnås tilsagn med begrundelse om betydelig effekt, og hvis projektet vurderes at være ikke-omkostningseffektivt, vil Kommunen ikke være forpligtet til at gennemføre indsatsen. Meget store budgetter på fx 10-15 mio. kr. betyder dog ikke altid at projektet ikke er omkostningseffektivt – det afhænger af referenceværdien for det konkrete vandområde. Hvis du er i tvivl om referenceværdien og omkostningseffektiviteten, så kontakt evt. Miljøstyrelsen.

Spørgsmål indkommet ved tilmelding til infomøde d. 27. april.

Gælder tilskudsordningen også for vandløb på Bornholm?

Ja, tilskudsordningen vil være gældende for alle kommuner i Danmark, som har fastlagte VP2 –indsatser.

Vil afslag under denne ordning automatisk medføre at krav om indsatsen fjernes, så ansøgning under fx VP3 ikke bliver mulig (eller vil det som tidligere kræve en "note 5 ansøgning")?

Jf. Bekendtgørelse om indsatsprogrammer § 6, stk. 2 kan kommunen undlade at gennemføre foranstaltninger, hvis de ikke kan gennemføres omkostningseffektivt, dvs. forpligtelsen bortfalder. Indsatsen udskrives dog ikke automatisk af indsatsprogrammet for VP2. Hvis kommunen ønsker dette, kan kommunen søge om en fritagelse for at gennemføre den konkrete indsats. Skema til dette findes på Miljøstyrelsens hjemmeside i afsnit om "udskiftning af virkemidler". Miljøstyrelsen kan på nuværende tidspunkt ikke sige noget om en eventuel videreførelse af VP2-indsatser til VP3.

I forbindelse med realiseringsansøgningen synes der at være en række gentagelser af spørgsmål, som også er besvaret i forbindelse med ansøgning om forundersøgelse til samme projekt. Hvorfor er der ikke en mulighed for henvisning til ansøgningen om forundersøgelse så dette undgås. Det samme gør sig gældende i forhold til ansøgning om udbetaling.

Ansøgning om tilskud til forundersøgelse og ansøgning om tilskud til realisering vil blive betragtet som to forskellige sager. Miljøstyrelsen kobler derfor ikke automatisk information fra de to sager samme. Kommunen har dermed også mulighed for at justere på forundersøgelsen og indsende en ny version som bilag, når der søges om realiseringstilsagn.

Skal alle VP11-indsatskrav gennemføres inden udløbet af 2021?

I princippet skal alle VP2-indsatser gennemføres inden for planperioden for VP2. I forbindelse med vedtagelse af indsatsprogrammet til VP3 skal der tages stilling til om de dele af indsatsprogrammet for VP2, der til den tid ikke er gennemført, kan overføres til indsatsprogrammet i VP3. Den nuværende bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter for VP2 (Bek nr 449 af 11/04/2019, <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/449>), vil være gældende indtil den afløses af en anden bekendtgørelse. Der er dertil en forståelse for, at realiseringstilsagn som fx gives i år, ikke nødvendigvis kan nå at blive gennemført i samme år. Indsatser som ikke kan gennemføres, fx fordi de ikke er omkostningseffektive skal ikke gennemføres jf. bekendtgørelse om indsatsprogrammer § 6, stk. 2. Hvis kommunen ønsker en fritagelse af gennemførelse af en indsats, der ikke er vurderet omkostningseffektiv, kan kommunen søge om en fritagelse for at gennemføre den konkrete indsats. Skema til dette findes på Miljøstyrelsens hjemmeside i afsnit om "udskiftning af virkemidler".

For projekter som modtager tilsagn i 2021 vil projektperioden for forundersøgelser være 1 år og for realiseringer 3 år. Det vil være muligt at søge om forlængelse.

Hvorfor er vinduet for ansøgningsfristen så snævert. kunne man ikke forestille sig, at man kunne søge over en længere periode f.eks. flere måneder?

Der er afsat 6 uger til at ansøge i. Erfaringsmæssigt oplever vi den absolut største aktivitet fra ansøgere den sidste uge inden ansøgningsfristen udløber uanset om der afsættes 6 eller 8 uger. Miljøstyrelsen har behov for at planlægge årshjul, så der ikke opstår sagspukler. Miljøstyrelsen kan ikke afgøre sager før efter ansøgningsrunden er lukket, det betyder at en forlænget ansøgningsfrist, vil medføre en forlænget ventetid på afgørelsen, hvilket kan være til gene for nogle ansøgere.

Hvad sker med de indsatser vi ikke når at søge realisering til? - fx fordi forundersøgelserne først er klar til efteråret, hvor vi forventede en anden ansøgningsrunde.

Der er ikke truffet politisk beslutning om en eventuel videreførelse af indsatser fra VP2 til VP3. I forbindelse med vedtagelse af indsatsprogrammet til VP3 skal der tages stilling til om de dele af indsatsprogrammet for VP2, der til den tid ikke er gennemført, kan overføres til indsatsprogrammet i VP3.

Er iltning af vandløb tilladt? Fx ved høje temperaturer, bliver laks/ørred- fiskeri lukket ned grundet lavt iltindhold.

Det er et spørgsmål som kommunen, som er vandløbsmyndighed vil kunne besvare. Den nationale vandløbsordning vil ikke kunne yde tilskud til iltning af vandløb, da dette ikke er et af de fastlagte virkemidler til forbedring af den økologiske tilstand. Der ydes under denne tilskudsordning tilskud til de 11 virkemidler, som fremgår af bekendtgørelse nr. 649 af 13. april 2021.

Q&A – fra informationsmøde om vandløbsrestaurering den 11. marts 2021

Nedenstående spørgsmål er indkommet under informationsmødet d. 11. marts 2021 vedr. den national tilskudsordning til vandløbsrestaurering. Spørgsmål som vedrørte emner i udkast til vejledning om vandløbsrestaurering og udkast til bekendtgørelse om vandløbsrestaurering og, som er nu er frafaldet som følge af hørings svar, er slettet.

Fortsætter national ordning i 2022?

Hvad der kommer til at ske fremadrettet, er endnu ikke besluttet. Det er dog afsat EU-midler under det nye fiskeriudviklingsprogram til vandløbsrestaurering.

Er de 70 Mio kr. til 1. ansøgningsrunde eller hele i 2021?

Der er afsat 70 mio. kr. til ansøgningsrunde 2021-01. Der er kun planlagt afholdelse af en ansøgningsrunde i 2021, dvs. den ansøgningsrunde som har åben frem til 1. juni.

Svarer skemaerne til referencebilag og budgetbilag til dem vi kender fra den tidligere ordning, eller kommer der nye skabeloner? – og hvornår er de i så fald tilgængelige?

Referencebilag og budgetbilag ligner bilag fra tidligere ordninger. De er dog blevet justeret så de passer til den nationale ordning 2021. Bilag er lagt ud på MST's hjemmeside under national vandløbsordning.

I vejledningen står der, at Udbudslovens regler skal følges. Betyder det, at der ikke er krav om udbud af alle opgaver på over 50.000 kr., som tilfældet i FST's ordning?

Ja, det er korrekt. Der er ikke krav om udbud på opgaver over 50.000 kr. Der stilles krav vedr. indhentning af underhåndsbud/tilbud for anlægsopgaver over henholdsvis 300.000 kr. og 3 mio. kr. samt serviceydelser over 500.000 kr. Dokumentationen herfor skal senest indsendes ved anmodning om udbetaling.

Er det ikke nyt, at der max må være fem vandforekomster i én ansøgning, og hvad er i så fald formålet?

Det er ikke noget nyt i forhold til den EU-medfinansierede ordning (her var der også en begrænsning på max. 5 vandområder). Det er korrekt at det er nyt sammenlignet med den nationale ordning i 2020.

Vi oplever ikke en interesse fra ansøgers side om at pulje flere vandområder end maksimalt 5 stk. i en ansøgning. Vi har erfaring med at ansøgninger, der omfatter mange vandområder, kan være problematiske og udgøre en risiko, fx hvis enkelte vandområder annulleres eller der gives delvist tilsagn/afslag, så kan der ske ændringer i den samlede omkostningseffektivitet.

Ydermere kan mange vandområder også vanskeliggøre ansøgningsprocessen i den digitale selvbetjening, dette er derfor også en grund til, at vi nu har loft på maksimalt 5 vandområder i ordningen.

Køreplader er jo en realitet i mange projekter. Betyder den manglende mulighed for at søge over 'budgettet' at vi bare skal opgive de mange projekter til bagdel for målopfyldelse?

Hvis det samlede projekt ikke er omkostningseffektivt, og der ikke kan argumenteres for betydelig effekt, er det ikke muligt at opnå tilsagn. Såfremt projektet er omkostningseffektivt, er køreplader som indgår i anlægsbudget naturligvis tilskudsberettiget.

Det er glædeligt at overhead hæves, men hvad er begrundelsen for at vi ikke kan få fuld lønkomensation, altså inklusiv den reelle overhead, som jo er væsentlig højere end 18%?

Miljøstyrelsen har fulgt anbefalingen fra Moderniseringsstyrelsen (Samlet afrapportering fra Arbejdsgruppe for forenklet tilskudsadministration fra marts 2019), hvor overhead anbefales fastsat som en standardtakst på 18 % af lønudgifterne. Miljøstyrelsen har ikke taget stilling til, om generelle og indirekte fællesomkostninger er over eller under 18 %. Ordningen dækker desuden den faktiske timeløn i form af lønelementerne ferieberettiget løn, arbejdsgivers betalte pensionsudgift, arbejdsgivers betalte ATP-udgift, arbejdsgivers betalte udgifter til andre lønrelaterede omkostninger (f.eks. barselsfonden, flexfonde) og feriepenge optjent under ansættelsen på projektet.

Ros for at have hævlet mange knaster af i ordningen. Håbet er at denne fremgangsmåde kan fortsætte fremover. Tænk over om ikke at ansøgnings-"runderne" kan fjernes. Således at der blot er løbende ansøgning. MST kan så selv lave "runder" administrativt i deres eget system, når der skal prioriteres. Det vil lette arbejdet i kommunerne, at man ikke skal planlægge efter disse runder.

Det er et ønske vi tidligere har hørt, og vi tænker over det, lige som vi hele tiden evaluerer på om noget kan forbedres. Pt. vurderer vi, at der er behov for at afgrænse ansøgningerne i ansøgningsrunder, bl.a. for at have mulighed for at prioritere projekterne frem for at gå efter først-til-mølle-princippet.

Mange gode projekter er faldet og falder pga. "pludselig" opstået målopfyldelse, pga. ok tilstand på DVFI men ukendt på planter og fisk. Vil MST sikre en tilstrækkelig overvågning af vandområderne, så grundlaget i indsatsprogrammet er i orden?

NOVANA programmet opdateres løbende og vil blive det igen i løbet af 2021 med henblik på at der foreligger et opdateret overvågningsprogram for perioden 2022-2027. I NOVANA-programmet er indeværende planperiode, den første hvor vandløb mere systematisk har anvendt alle 3 biologiske kvalitetselementer på samme vandområde (station). Det skyldes, at Indeks for fisk og vandplanter først var fuldt implementeret op til denne periode. Historisk set har viden om smådyr (DVFI) derfor været det

anvendte kvalitetselement. Tilgangen i Vandløbsprogrammet nu og fremadrettet, vil være, at de 3 kvalitetselementer undersøges på samme vandområde inden for samme år, under den generelle kontrolovervågning. For nogle af de mindre vandområder (typologi 1), vil der en tid fremover fortsat være vandområder med manglende viden for planter og fisk, da prioriteringen af hvilke vandområder, der undersøges afhænger af dataalderen for seneste DVFI undersøgelse.

Hvis kommunen er i besiddelse af nyere data, der viser et andet resultat end basisanalysen, kan dette indsendes til Miljøstyrelsen. Hvis undersøgelserne er udført med anvendelse af gældende tekniske anvisninger kan resultaterne indgå i en kommende opdatering af tilstanden i vandløbene.

Betyder afslag i denne nationale ordning (pga. lav omkostningseffektivitet), at kommunerne er udelukket fra at søge i kommende ordninger (med forhåbentlig bedre økonomi). På samme indsats/vandløb

Nej, det betyder det ikke. Kommunen kan godt søge igen i en senere ansøgningsrunde, medmindre indsatsen bliver fritaget (fx fordi kommunen søger om fritagelse). Det er dog ikke afklaret, hvilke indsats, der kan søges til i VP3.

Der er åbnet op for, at der kan gives tilskud til udgifter til detailprojektering, som er afholdt før igangsættelse er modtaget, hvis forundersøgelse viser, at projektet er omkostningseffektivt m.v. Betyder det, at såfremt en forundersøgelse kun er lavet med skitseprojektering, så kan man godt få udbetalt tilskud til timer til detailprojektering, selvom disse er gennemført, inden der søges om realisering.

Ja, såfremt der søges om realisering inkl. detailprojektering, og at der gives tilsagn til dette. Hvis sagen ender i afslag, så vil udgifterne dog ikke blive dækket, kommunen påbegynder derfor detailprojekteringen for egen regning og risiko, hvis de starter, før tilsagnet er givet.

Denne mulighed er ikke helt ny, den var også gældende under den EU-medfinansierede ordning jf. Bekendtgørelse nr. 425 om ændring af bekendtgørelse om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.

Arbejder MST på en model for overførsel af ikke-gennemførte VP2 projekter til VP3. Der er f.eks. flere store spærringsindsatser, som det af forskellige årsager ikke har været muligt at gennemføre endnu. Det skulle meget gerne være muligt at arbejde videre med disse projekter under VP3.

I forbindelse med vedtagelse af indsatsprogrammet for 3. vandplan periode vil der blive taget stilling til i hvilket omfang der videreføres endnu ikke gennemførte indsats fra VP2 til VP3.

Hvad sker der, hvis et projekt ikke kan realiseres omkostningseffektivt og kommunen IKKE vil ansøge om undtagelse, fordi Kommunen gerne ser indsatsen gennemført?

Det er under afklaring, hvad der skal ske med ikke-gennemførte VP1 og VP2-indsatser.

Bliver der arbejdet på at der ved private vandløb, kan være en lidt højere referenceværdi, da de først vil skulle opmåles, for at man kan få en grundlag for at udarbejde et projekt.

På nuværende tidspunkt adskiller vi ikke referenceværdier i private vandløb fra referenceværdier i kommunale vandløb.

Hvad er konsekvensen hvis vi får tilsagn i denne runde, men ikke får igangsat realisering inden de 3 år (fx. hvis lodsejere vender på en tallerken)?

Konsekvensen vil i værste fald være at tilsagnet bortfalder. Det er dog muligt for kommunen at søge om forlængelse af tilsagnsperioden. Hvis anmodningen om tilsagnsforlængelse indsendes rettidigt, og hvis denne godkendes af MST, kan realiseringsprojektet gennemføres inden for en periode, der er længere end de 3 år.